

29.12.2020

**ANKARA
TİCARET BORSASI
Basın Bürosu**

**GÜNLÜK BASIN
ÖZETLERİ**

**29 Aralık 2020
Salı**

RESMÎ GAZETE’DE BUGÜN

29 Aralık 2020 Salı

YASAMA BÖLÜMÜ

TBMM KARARI

1275 Türkiye Büyük Millet Meclisinin Çalışmalarına Ara Vermesine Dair Karar

YÜRÜTME VE İDARE BÖLÜMÜ

MİLLETLERARASI ANDLAŞMA

— Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Madagaskar Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanması Hakkında Karar (Karar Sayısı: 3338)

CUMHURBAŞKANI KARARLARI

— Bazı Sanayi Ürünlerinin İthalatında Tarife Kontenjanı Uygulanması Hakkında Karar (Karar Sayısı: 3339)

— Türkiye Halk Bankası Anonim Şirketince Esnaf ve Sanatkârlara Kredi Kullandırılmasına Dair Karar (Karar Sayısı: 3340)

ATAMA KARARLARI

— Hâkimler ve Savcılar Kuruluna Ait Atama Kararları

YÖNETMELİKLER

— Gözlem ve Sınıflandırma Merkezleri ile Hükümlülerin Değerlendirilmesine Dair Yönetmelik

— Genel Aydınlatma Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

— Elektrik Dağıtım Şirketlerinin Satın Alma ve Satış İşlemleri Uygulama Yönetmeliği

GENELGE

— Ulusal Siber Güvenlik Stratejisi ve Eylem Planı (2020-2023) ile İlgili 2020/15 Sayılı Cumhurbaşkanlığı Genelgesi

TEBLİĞLER

— Lisanslı Yediemin Depoları Yönetmeliği Ücret Tarifesi

— Gümrük Müşavirliği ve Yetkilendirilmiş Gümrük Müşavirliği Asgari Ücret Tarifesine İlişkin Tebliğde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ

KURUL KARARLARI

— Enerji Piyasası Düzenleme Kurulunun 24/12/2020 Tarihli ve 9857, 9868, 9869, 9870, 9871, 9872, 9873, 9874, 9875, 9876, 9877, 9878, 9879 ve 9893 Sayılı Kararları

Bakan Pakdemirli: Birçok üründe Cumhuriyet tarihinin rekor üretimlerine ulaştık

Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli, bu yıl birçok üründe Cumhuriyet tarihinin rekor üretim rakamlarına ulaşıldığını belirterek, "Bu başarı, pandemiye rağmen tarladan, bahçeden ayrılmayan, üretime kesintisiz devam eden çiftçimizin ve tarım sektörümüzün başarısıdır." ifadelerini kullandı.

Türkiye'nin 2020 yılına ilişkin bitkisel üretim verilerini değerlendiren Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli, alınan tedbirler sayesinde tarımsal üretimin pandemiye rağmen büyüdüğünü bildirdi.

Salgın sürecinde de üretimin arttığını belirten Pakdemirli, şunları kaydetti: "2020 yılında birçok üründe Cumhuriyet tarihinin rekor üretimlerine ulaştık. Ülkemiz bitkisel üretimi 2020 yılında bir önceki yıla göre yüzde 5,9 artış göstererek toplam 124 milyon tonu aşmıştır. Bu başarı, pandemiye rağmen tarladan, bahçeden ayrılmayan, üretime kesintisiz devam eden çiftçimizin ve tarım sektörümüzün başarısıdır."

Pakdemirli, atıl veya nadasa bırakılan alanlarda başlatılan projelerin yanında, birim alandan elde edilen verimi yükseltmeye yönelik çalışmalar sonucu tarımsal hasılanın artmaya devam ettiğine dikkati çekerek, bitkisel üretim miktarlarının 2020 yılında yaklaşık olarak tahıllar ve diğer bitkisel ürünlerde 69,3 milyon ton, sebzelerde 31,2 milyon ton, meyveler, içecek ve baharat bitkilerinde 23,6 milyon ton olarak gerçekleştiği bilgisini verdi.

Tahıl ürünleri üretim miktarlarının bu yıl, 2019'a göre yüzde 8,1 artarak yaklaşık 37,2 milyon tona ulaştığını aktaran Pakdemirli, buğday üretiminin geçen yıla göre yüzde 7,9 artarak 20,5 milyon ton, arpa üretiminin yüzde 9,2 artışla 8,3 milyon ton, dane mısır üretiminin yüzde 8,3 yükselerek 6,5 milyon ton, yulaf üretiminin yüzde 18,7 artarak yaklaşık 314,5 bin ton olduğunu belirtti. Pakdemirli, aynı dönemde kırmızı mercimek üretiminin yüzde 5,9 artışla yaklaşık 328,4 bin ton, yumru bitkilerden patatesin ise yüzde 4,4 yükselerek 5,2 milyon ton olarak kayıtlara geçtiğini bildirdi.

Şeker pancarı üretimi yüzde 16,3 arttı

Tütün üretiminin yüzde 12,2 artarak 76,5 bin tona, şeker pancarı üretiminin yüzde 16,3 artışla 21 milyon tona yükseldiğinin altını çizen Pakdemirli, "Meyve, içecek ve baharat bitkileri üretim miktarı 2020 yılında bir önceki yıla göre 5,8 artarak yaklaşık 23,6 milyon tona ulaştı. Meyveler içinde önemli ürünlerin üretim miktarlarına bakıldığında, bir önceki yıla göre elma yüzde 18,8, şeftali yüzde 7,4, kiraz yüzde 9,1, çilek yüzde 12,3, nar ise yüzde 7,3 yükseldi. Turunçgil meyvelerinden mandalina yüzde 13,3, sert kabuklu meyvelerden Antep fıstığı ise yüzde 248,7 arttı. İncirde yüzde 3,2, muzda yüzde 32,8 artış oldu." ifadelerini kullandı.

Sebze ürünleri üretim miktarının bu yıl geçen yıla kıyasla yüzde 0,3 artarak yaklaşık 31,2 milyon tona yükseldiğine dikkati çeken Pakdemirli, yumru ve kök sebzelerin yüzde 0,7, başka yerde sınıflandırılmamış diğer sebzelerin ise yüzde 3,4 arttığını aktardı. Pakdemirli, sebzeler grubunun önemli ürünlerinden domateste yüzde 2,8, kuru soğanda yüzde 3,6, salçalık kopya biberde yüzde 4,6 üretim artışı kaydedildiğini belirtti.

Bakan Pakdemirli, 2021'de tarımsal üretimin daha da artması ve ortaya koydukları hedeflere ulaşılması için üreticileri destekleyeceklerini ve ilave 2 milyar lirayla birlikte toplamda 24 milyar lira tarımsal destek ödemesi yapacaklarını kaydetti.

Bitkisel üretim tahminleri açıklandı

TÜİK tarafından yılın ikinci bitkisel üretim tahminleri açıklandı

Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK) bu yıla ilişkin "Bitkisel Üretim 2. Tahmini" veri ışığında bitkisel üretimde geçen yıla göre artış gerçekleşti.

Üretim miktarları, 2020 yılında bir önceki yıla göre tahıllar ve diğer bitkisel ürünlerde yüzde 8,7 olurken, sebzelerde yüzde 0,3 artış oldu. Meyveler, içecek ve baharat bitkilerinde yüzde 5,8 oranında yükseliş yaşandı. Üretim miktarları 2020 yılında yaklaşık olarak tahıllar ve diğer bitkisel ürünlerde 69,3 milyon ton, sebzelerde 31,2 milyon ton, meyveler, içecek ve baharat bitkilerinde 23,6 milyon ton olarak gerçekleşti.

TÜİK'in yayınladığı verilere göre bitkisel üretim tahminlerine ilişkin detaylar şöyle:

Tahıl üretimi 2020 yılında bir önceki yıla göre arttı

Tahıl ürünleri üretim miktarları 2020 yılında bir önceki yıla göre 8,1 oranında artarak yaklaşık 37,2 milyon ton olarak gerçekleşti.

Bir önceki yıla göre buğday üretimi yüzde 7,9 artarak 20,5 milyon ton, arpa üretimi yüzde 9,2 artarak 8,3 milyon ton, dane mısır üretimi yüzde 8,3 artarak 6,5 milyon ton ve yulaf üretimi yüzde 18,7 artarak yaklaşık 314,5 bin ton oldu.

Çeltik üretimi yüzde 2 azalarak 1 milyon tondan 980 bin tona gerilerken, çavdar üretimi de yüzde 4,6 düşerek 310 bin tondan 295 bin 6821 tone geriledi.

Baklagillerin önemli ürünlerinden yemeklik bakla yüzde 8,8 azalarak yaklaşık 5 bin ton, kırmızı mercimek yüzde 5,9 artarak yaklaşık 328,4 bin ton oldu.

Yeşil mercimek yüzde 2,8 azalarak 42 bin 397 ton olurken, bezelye yüzde 29,9 azalarak bin 538 tona düştü. Yumru bitkilerden patates ise yüzde 4,4 artarak 5,2 milyon ton olarak gerçekleşti.

Yağlı tohumlarda üretim azaldı

Yağlı tohumların toplam üretiminde yüzde 1,7 azalma yaşanarak 2 milyon 620 bi 486 tonluk üretim kayıtlara geçti.

Yağlı tohumlardan ayçiçeği üretimi yüzde 1,6 azalarak yaklaşık 2,1 milyon ton oldu. Kanola üretimi ise yüzde 32,5 gerileyerek 121 bin 542 ton oldu.

Tütün üretimi yüzde 12,2 artarak 76,5 bin ton, şeker pancarı üretimi ise yüzde 16,3 artarak 21 milyon ton olarak gerçekleşti.

Kütlü pamuk üretimi ise yüzde 19,4 azalarak 1 milyon 773 bin 659 tona geriledi.

Sebze üretimi 2020 yılında bir önceki yıla göre arttı

Sebze ürünleri üretim miktarı 2020 yılında bir önceki yıla göre yüzde 0,3 artarak yaklaşık 31,2 milyon ton oldu.

Sebze ürünleri alt gruplarında üretim miktarları incelendiğinde, yumru ve kök sebzelerde üretim yüzde 0,7 yükselirken, başka yerde sınıflandırılmamış diğer sebzelerde ise yüzde 3,4 artış kaydedildi.

Sebzeler grubunun önemli ürünlerinden domateste yüzde 2,8, kuru soğanda yüzde 3,6, salçalık kapy biberde yüzde 4,6 artış, karpuzda yüzde 9,8, kavunda yüzde 2,9, hıyarda yüzde 1,6 azalış oldu. Sivri biberde üretim yüzde 7 gerileyerek 839 bin tona düştü. Taze fasulye üretimi yüzde 8,2 azalarak 547 bin 349 tona geriledi.

Meyve üretimi 2020 yılında bir önceki yıla göre arttı

Meyve, içecek ve baharat bitkileri üretim miktarı 2020 yılında bir önceki yıla göre yüzde 5,8 artarak yaklaşık 23,6 milyon ton olarak gerçekleşti.

Meyveler içinde önemli ürünlerin üretim miktarlarına bakıldığında, bir önceki yıla göre elma yüzde 18,8, şeftali yüzde 7,4, kiraz yüzde 9,1, çilek yüzde 12,3, nar ise yüzde 7,3 arttı.

Turunçgil meyvelerinden portakal üretimi yüzde 21,5 azalarak 1 milyon 334 bin tona gerilerken, mandalina yüzde 13,3, sert kabuklu meyvelerden antep fıstığı ise yüzde 248,7 oranında arttı.

İncirde yüzde 3,2, muzda ise yüzde 32,8 oranında artış oldu.

Fındık üretimi ise yüzde 14,3 azalarak 665 bin tone geriledi. Zeytin üretimi ise yüzde 13,7 düşerek 1 milyon 316 bin 626 tona geriledi.

Süs bitkileri üretimi 2020 yılında bir önceki yıla göre azaldı

Süs bitkileri üretim miktarı pandeminin de etkisiyle 2020 yılında bir önceki yıla göre yüzde 3,5 azaldı.

Süs bitkileri üretimi içindeki paylar incelendiğinde kesme çiçekler yüzde 60,9, diğer süs bitkileri yüzde 39,1'lik bir paya sahip.

Dış mekan süs bitkileri üretimi bir önceki yıla göre yüzde 3,6 oranında artarken, kesme çiçek üretimi yüzde 7,7, iç mekan süs bitkileri üretimi yüzde 6,2 azaldı.

Destekler 12 kat değil 4 kat arttı!

Tarımsal desteklerde Cumhurbaşkanının hesabı ile çiftçinin hesabı tutmuyor...

ANKARA / Tarımsal destekler konusunda Cumhurbaşkanı Erdoğan ile çiftçi aynı düşünmüyor. Erdoğan, kabine toplantısı sonrasında yaptığı açıklamada, hükümetleri döneminde tarıma büyük destek verdiklerini belirterek, “Temel gıda ürünleri olan un ihracatında dünyada birinci, makarna ihracatında ikinci sıradayız. Tarım ürünleri ihracatında net dış ticaret fazlamız 5,3 milyar dolardır. Çiftçiliğimize verdiğimiz destekleri 12 kat arttırdık. Sadece 2020 yılında çiftçimize verdiğimiz destek 22 milyar liradır” dedi.

Cumhurbaşkanı Erdoğan’ın tarımsal desteklerin 12 arttığına yönelik açıklamasına Diyarbakır’da 30 yıldır buğday tarımı yapan Ziraat Mühendisi Faik Toy, tepki göstererek, “12 kat artışı ben almıyorsam kim alıyor?” dedi.

ERDOĞAN KABİNE TOPLANTISI SONRASI AÇIKLAMALARDA BULUNDU

Cumhurbaşkanı Erdoğan, Beştepe’de gerçekleşen yılın son Cumhurbaşkanlığı Kabine Toplantısı sonrası açıklamalarda bulundu. Erdoğan açıklamasında AK Parti hükümetleri döneminde tarıma verilen destekler konusunda değerlendirmelerde bulundu. Erdoğan, çiftçiye verilen desteklerin 12 kat artırıldığını belirterek, “Sadece 2020 yılında çiftçimize verdiğimiz destek 22 milyar liradır” dedi.

DESTEKLER 12 KAT ARTMADI

Ancak Erdoğan'ın bu açıklaması üzerine 30 yıldır Diyarbakır'da buğday üretimi yapan Ziraat Mühendisi Faik Toy, sosyal medya hesabı üzerinden bir açıklama yaparak, desteklerin 12 artmadığını belirtti.

TL BAZINDA DESTEKLER 12 KAT DEĞİL 4 KAT ARTTI

2002 yılında buğday üreticisinin 1 dekar için 16 TL destek aldığını, 2019 yılında ise 65.5 TL destek aldığını belirten Toy, "TL bazında artış 12 kat değil 4 kattır. Dolar bazında artış yok, 1.3 dolar eksilme var" dedi.

EĞER 12 KAT ARTMIŞ OLSAYDI BUĞDAY EKEN ÇİFTÇİ 65 TL DEĞİL 192 TL ALACAKTI

Toy, şunları kaydetti: "Eğer çiftçiye verilen desteklerde 12 kat artış olmuş olsaydı buğday üreten çiftçinin 1 dönem için aldığı destek 65.5 değil 192 TL olması gerekirdi. Bırakın 192 TL'yi 2020'de daha yeni yapılan sertifikalı tohum desteği artışıyla 1 dönüm buğday toplam desteği 72 TL'ye çıkmış oldu"

76 milyar liralık borç yapılandırıldı

Vergi ve diğer bazı alacakların yapılandırılmasına 6 milyon 575 bin mükellef başvuruda bulunurken, 76 milyar 45 milyon liralık alacak yapılandırıldı.

Vergi ve diğer bazı alacakların yapılandırılması amacıyla çıkarılan düzenleme kapsamında bugüne kadar 6 milyon 575 bin mükellef başvuruda bulunurken, 40 günlük süreçte 76 milyar 45 milyon 643 bin liralık alacak yapılandırıldı.

Gelir İdaresi Başkanlığı'ndan (GİB) elde edilen bilgiye göre, Vergi ve Diğer Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılmasına İlişkin Kanun ile sağlanan olanaklara mükellefler yoğun ilgi gösteriyor.

Düzenlemeden yararlanmak için vergi dairelerine bugüne kadar 6 milyon 575 bin mükellef başvuru yaptı. Bu kapsamda 7 milyon 330 bin yapılandırma dosyası oluşturulurken, 40 günlük süreçte 76 milyar 45 milyon 643 bin liralık alacak yapılandırılmış oldu. Mükellefler, bugüne kadar 1 milyar 280 milyon lira ödeme yaptı.

Yetkililer, son günü beklemeden ve salgın nedeniyle vergi dairelerine gitmeden elektronik ortamda başvuru yapılmasının mükellefler ve çalışanlar açısından çok daha sağlıklı olacağını vurguladı.

Düzenlemeden yararlanmak için başvurular "www.gib.gov.tr" veya "www.turkiye.gov.tr" internet adresleri üzerinden, ilgili vergi dairelerinden veya posta yoluyla yapılabilir.

Peşin ödemede vergi borcu anaparaya kadar düşebiliyor

Söz konusu kanunla birikmiş vergi borçlarının ödenmesinde çok önemli imkanlar sağlanıyor.

Bu kapsamda yapılandırmaya başvuran ve peşin ödeme gerçekleştiren mükellefler, neredeyse vergi borçlarının sadece anaparasını ödeme imkanına kavuşuyor.

Birikmiş vergi borçlarının varsa vergi ziyai cezaları siliniyor, hesaplanan gecikme faizi ve zamları ise ilgili dönemlerde geçerli olan Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksi (Yİ-ÜFE) aylık değişim oranları uygulanarak yeniden yapılandırılıyor.

Yapılandırılan borçların peşin olarak 1 Şubat 2021'e kadar ödenmesi halinde, hesaplanan Yİ-ÜFE tutarından yüzde 90, idari para cezalarının aslından yüzde 25 indirim yapılıyor.

Ödemeler bankalara veya kartla yapılabilir

Başvuruda bulunan vatandaşlara, borçlarını Ocak 2021'de peşin ya da 6, 9, 12 veya 18 taksitle ödeme imkanı sağlanıyor.

Tercih edilen ödeme süresine göre kanunla belirlenmiş oranda bir katsayı uygulanıyor. Bu kapsamda Yİ-ÜFE tutarından yüzde 50, idari para cezalarının aslından yüzde 12,5 indirim uygulanıyor.

Öte yandan, ilk taksiti ödeyen ve borcunun kalanını ikinci taksitin ödeme süresi olan mart ayında kapatmak isteyen mükelleflere de indirim yapılıyor ve katsayı uygulanmıyor.

Yapılandırılan borçlar banka ve kredi kartı aracılığıyla ödenebiliyor. Kartla ödemeler, Gelir İdaresi Başkanlığının internet sitesinden "sanal POS" uygulamasıyla yapılabilir.

Kanundan yararlanmak isteyenlerin, taksitle ödemeyi tercih etmeleri durumunda, haklarını kaybetmemeleri için ilk 2 taksiti süresinde ödemeleri gerekiyor. Aksi halde bu kişiler, kanunun getirdiği imkanlardan yararlanamıyor.

Yapılandırma için başvurular 31 Aralık sonuna kadar yapılabilecek.

Bakan Pekcan: Birleşik Krallık ile yeni bir dönem başlıyor

Ticaret Bakanı Ruhsar Pekcan, Birleşik Krallık ile ticari ilişkilerin yeni temeli, çerçevesi olacak Serbest Ticaret Anlaşması'nı yarın imzalayacaklarını belirterek "Hem Türkiye'nin hem de en önemli ticaret ortaklarımızdan biri olan Birleşik Krallık'ın karşılıklı olarak kazanacağı yepyeni bir dönem başlıyor." ifadesini kullandı.

Ticaret Bakanı Ruhsar Pekcan, Twitter hesabından paylaştığı mesajında, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın himayelerinde sonuçlandırdıkları Birleşik Krallık ile ticari ilişkilerin yeni temeli, çerçevesi olacak Serbest Ticaret Anlaşması'nı yarın imzalayacaklarına dikkati çekti.

Türkiye'nin en büyük 3'üncü ticaret ortağı olan Birleşik Krallık ile ticari ilişkileri kazan-kazan prensibiyle artırarak sürdürmeyi amaçlayan söz konusu Serbest Ticaret Anlaşması'nın, Birleşik Krallık ile ilişkilerin daha da derinleştirilmesi yönünde çok kritik bir adım olduğunu ifade eden Pekcan, "2021 yılından itibaren hem Türkiye'nin hem de en önemli ticaret ortaklarımızdan biri olan Birleşik Krallık'ın (BK) karşılıklı olarak kazanacağı yepyeni bir dönem başlıyor." değerlendirmesinde bulundu.

Pekcan, Anlaşmanın Türkiye, Birleşik Krallık ve iş dünyasına hayırlı olması temennisinde bulunarak "2017'den bu yana süren, AB ile Gümrük Birliği anlaşmamız sonrasında imzaladığımız en önemli anlaşma olacak olan bu STA'nın imzalanmasında emeği geçen başta BK Ticaret Bakanı Sayın Liz Truss olmak üzere Türk ve İngiliz heyetlerine teşekkür ediyorum." ifadelerini kullandı.

Cumhurbaşkanı Erdoğan: İngiltere ile ticaret anlaşması imzalıyoruz

Türkiye ile İngiltere arasında Serbest Ticaret Anlaşması'nın imzalanacağını bildiren Cumhurbaşkanı Erdoğan, "Gümrük Birliği Anlaşması'ndan sonraki en önemli ticari anlaşmamız olacak" dedi.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, 2 saat 50 dakika süren kabine toplantısının ardından açıklamalarda bulundu.

Türkiye ile İngiltere arasında Serbest Ticaret Anlaşması'nın imzalanacağını bildiren Erdoğan, "Gümrük Birliği Anlaşması'ndan sonraki en önemli ticari anlaşmamız olacaktır. İhracatımız 25 Aralık itibarıyla 2020 yılının tamamındaki hedeflerimizin üzerine çıkarak 166 milyar doları buldu. Yüksek katma değerli yatırımlarla cari açığımızı kapatıyor, dış finansman ihtiyacımızı azaltıyoruz. 2021 yılından itibaren hem Türkiye'nin hem İngiltere'nin kazanacağı yeni bir dönem başlıyor." ifadelerini kullandı.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, yüz yüze eğitime ilişkin ise "Okullarımızda yüz yüze eğitim arasını 15 Şubat 2021'e kadar uzatıyoruz" dedi.

Erdoğan'ın konuşmasından satırbaşıları:

Binlerce yıllık medeniyet davasını yüreklere nakşeden İstiklal Marşımızı unuttuğumuz gün ayağımıza esaret prangası vurulmuş demektir.

Mandacıların bugünkü temsilcilerinin, dış güçlerin borazanlığından terör örgütlerinin hamiliğine kadar envaiçeşit ihanetin peşinde koşmaları İstiklal Marşımıza daha sıkı sahip çıkmamız gerektiğini gösteriyor.

2023'te ülkemizi dünyanın en büyük 10 devleti arasına sokarak, örnek bir başarıyı ortaya koyacağız.

"Her sahada haklarımıza sahip çıkacağız"

Bugünkü kabine toplantısında ulusal siberlik güvenlik stratejisi ve eylem planını da görüştük. İlk aşaması 2020-2023'ü kapsayan faaliyetleri hayata geçirip ülkemizin dijital altyapısını siber saldırılara karşı güvenli hale getireceğiz. Ulusal Siber Güvenlik stratejimizle ülkemizin dijital altyapılarını siber saldırılara karşı güvenli hale getireceğiz. Mavi Vatan'dan siber uzaya kadar her sahada egemenlik haklarımıza sahip çıkacağız. İlk haberleşme uydumuzu 2022'de uzaya gönderiyoruz

"Çiftçiye verdiğimiz desteği 12 kat artırdık"

Bugün 140 ülke, başka yerlerde toprak kiralamak üzere kendisini geleceğe hazırlamanın gayreti içindedir. Türkiye olarak biz de çeşitli yerlerde toprak kiralamaya başladık. Türkiye tarımsal milli gelirini 37 milyardan 278 milyar liraya yükseltti, çiftçiye verdiğimiz destekleri 12 kat artırdık. Un ihracatında birinci, makarna ihracatında ikinci sıradayız. Çiftçimize verdiğimiz destekleri 12 kat artırarak, bitkisel üretimimizi 124 milyon ton ile Cumhuriyet tarihinin en üst seviyesine çıkardık. Sadece 2020 yılında çiftçimize verdiğimiz destek tutarı 22 milyar liradır. Sadece kendi üretimimize bağlı kalırsak böylesine büyük bir gıda ihracatçısı olamayız.

"Saman ihracatından gelirimiz 14 milyon dolar"

Ülkemizin geçtiğimiz yıl ürettiği saman miktarı 23,7 milyon ton. Saman ihracatımız 84,5 bin ton. İhracat gelirimiz de 14 milyon dolardır. İthalat dedikleri saman 428 bin dolar karşılığına denk gelen 1953 tondur. Bunun bir kısmı özel amaçlı kuru ot ithalatıyken kalanları da sınır illerimizdeki ticaretten kaynaklanmaktadır. Çiftçilerimize 'hükümete oy verirsiniz iki elim yakanızda olur' diyenlerin bu tablo karşısında ortaya koyabilecek herhangi bir müktesebatlarını, projelerini, politikalarını duymadık, görmedik. Toprak nedir, üretim nasıl yapılır bilmeyenler, ağızlarını her açtığında saman ithalatından bahsederek aslında cehaletlerini sergiliyor.

Muhalefete Demirtaş tepkisi

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi bir davada benzer kararlara aykırı bir tavır sergiledi. Bu kararı uygulamayız dedik. Kendileri bu işlerde yetki sahibi olsalar, bu terörist destekçisini hemen serbest bırakacaklar.

Üretim ve yatırım talebi oldukça güçlü bir şekilde devam ediyor. Yılın 11 ayındaki yatırım talebi geçen seneye göre yüzde 30 artış gösterdi. İhracatımız 25 Aralık itibarıyla 2020 yılının tamamındaki hedeflerimizin üzerine çıkarak 166 milyar doları buldu.

İngiltere ile ticaret anlaşması

Türkiye ile İngiltere arasında Serbest Ticaret Anlaşması imzalanacak. Gümrük Birliği Anlaşmasından sonraki en önemli ticari anlaşmamız olacaktır. 2021 yılından itibaren hem Türkiye'nin hem İngiltere'nin kazanacağı yeni bir dönem başlıyor.

Koronavirüs salgını, mutasyonların meydana getirdiği belirsizlikleriyle devam ediyor. Aldığımız kararların yol açtığı sıkıntıları, desteklerle hafifletmeye çalışıyoruz.

Çin'den sipariş verdiğimiz aşının ilk partilerinin yılbaşından önce ülkemize teslim edilmesini bekliyoruz. İnşallah en kısa sürede kendi üretimimiz olan birden fazla aşığı milletimizin hizmetine sunmakta kararlıyız.

CHP'den asgari ücret değerlendirmesi

CHP Genel Başkan Yardımcısı ve Parti Sözcüsü Öztrak, "Asgari ücretin ortalama ücret olduğu bir ülkede, TÜİK'in hesapladığı bu rakam zulümdür. Asgari ücret en az 3 bin 100 lira olmalıdır." dedi.

CHP Genel Başkan Yardımcısı ve Parti Sözcüsü Faik Öztrak, parti genel merkezinde düzenlediği basın toplantısında, vefatının 47. yılı dolayısıyla İkinci Cumhurbaşkanı İsmet İnönü'yü andı.

Artık 2020'nin son günlerine girdiklerini belirten Öztrak, "Ülkemiz, 2,5 yıldır dünyada tek bir örneği olmayan, 'ucube saray rejimi' tarafından yönetiliyor. Bu 2,5 yılda şunu açıkça gördük. Bu rejim, küçük bir saray sosyetesini dışında hiç kimseye hayır getirmiyor." görüşünü savundu.

Öztrak, şöyle devam etti:

"Ucube saray rejimi milletimizi askıda ekmeğe mahkum eden, vatandaşlarımız yiyecek kuru ekmek bulamazken, saray ve ufak ortağının sekiz ayrı uçakla Kıbrıs'a pikniğe gittiği düzenin adıdır. Ucube saray rejimi on binlerce mekan ve iş yeri kapalıyken, müzisyenlerimiz 'açım' diyerek canına kıyarken, kahraman sağlık çalışanlarımız, ailelerinden uzak, uykusuz kumanya peşinde koşarken, saray sosyetesine çalgılı, şarkılı, türkülü kuş sütü eksik sofraları kurduran düzenin adıdır. Ucube saray rejimi, milletimizin çift diplomalı evlatları tek bir iş bulamazken, sahte diplomalı saray beslemelerinin, dört ayrı yerden maaş aldıkları düzenin adıdır. Yaptığı her hatanın üstünü 'dış mihraklar, döviz kurşunu' laflarıyla örtmeye çalışan

ucube saray rejimi sebep, yoksulluk neticedir. Ucube saray rejimi sebep, hayat pahalılığı neticedir. Bugün marketlerde fiyat etiketleri bir kilogram dana etinde 77 liraya, bir kilogram beyaz peynirde 50 liraya, 30'lu yumurta kartonunda 37 liraya, 5 litre teneke ayçiçek yağında 80 liraya kadar çıktı."

Asgari ücret

Asgari ücret tartışmalarına değinen Öztrak, TÜİK'in hesapladığı ayda 2 bin 792 lirayı "zulüm" olarak niteledi.

Öztrak, "Asgari ücretin ortalama ücret olduğu bir ülkede, TÜİK'in hesapladığı bu rakam zulümdür. Asgari ücret en az 3 bin 100 lira olmalıdır." dedi.

Marketlerde, bebek mamalarına, tıraş bıçaklarına, 5 litre ayçiçek yağına bile alarm takılır hale geldiğini aktaran Öztrak, takılan bu alarmların yaşanan derin ekonomik krizin alarmı olduğunu söyledi.

"Faiz sebep, enflasyon sonuçtur" diyen Öztrak, milletin 128 milyar dolar döviz rezervinin heba edildiğini öne sürdü.

Öztrak, şöyle devam etti:

"Elde, avuçta döviz kalmayınca da sıcak paracılara teslim bayrağını çektiler. Demediğini bırakmadığı faiz lobilerine 'Aman biz ettik, sen etme' demeye başladılar. Önce damadın kellesini verdi. Sonra TCMB faizini 475 baz puan artırdı. Yetmedi, pandemi nedeniyle artırılan taksit sayıları azaltıldı, krediler daraltıldı. Yine kesmedi, dün de TCMB faizlerini tekrar 200 baz puan artırdı. Anlaşıldı ki ucube saray rejimi sebep, yüksek faiz sonuçtur. Son 3 ayda faiz artışında dünya rekoru kırdık. Hem de ne zaman? Pandemi nedeniyle ekonomimiz ikinci defa kapanırken. Önceki kapanmada esnafımız, KOBİ'lerimiz borca batırılmışken. Bankalardaki sorunlu varlıklar çığ gibi büyürken, dünyada en yüksek faiz uygulayan 10. ekonomiyiz. Aynı ligde olduğumuz ekonomiler Venezuela, Arjantin, Zimbabve, Yemen, Surinam, Kongo, İran ve Haiti. Türkiye yüksek faizin şampiyonlar liginde. Dünyada ise faizler dipte. İngiltere'de, Almanya'da, Japonya'da 2 yıllık devlet tahvilinin faizi negatif. Bizdeki bu faiz artışları, işte bu ülkelerdeki faiz baronlarını abat ediyor. Kendi ülkelerinden faizsiz borç alacaklar, bu parayı olağanüstü faizle bize borç veriyorlar. Sonuç, milletimizin sırtından vurgun vuracaklar."

Türkiye'nin son 18 yılda sadece dış borçlar için ödediği faizin 181 milyar dolar olduğunu belirten Öztrak, aynı dönemde devletin, hem içeriye hem dışarıya yaptığı faiz ödemelerinin ise 493,2 milyar dolar olduğunu söyledi.

AİHM'in kararı

Öztrak, Türkiye'nin 2014'ten bu yana, Hukukun Üstünlüğü Endeksi'nde 48 sıra gerileyerek 128 ülke içerisinde 107'nci sıraya düştüğünü belirtirken, "Burada aynı ligde olduğumuz ülkeler Mali, Nijerya, İran, Angola, Gine. Artık ortada uygulanan bir Anayasa kalmadı. Türkiye anayasal bir devlet olmaktan, görünürde 'anayasalı bir devlete' dönüştürüldü. Daha önce üç defa ayrı ayrı, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine başvuran sarayın kibirlisi, bugün AİHM kararını tanımadığını söyleyebiliyor. Bu, Anayasayı rafa kaldırmaktır. Anayasayı taşıyır, tebdil ve ilga etmektir." diye konuştu.

Faik Öztrak, şöyle devam etti:

"1954'ten bu yana akıp giden bir ırmağın yönünü değiştirmektir. Türkiye, 1954'te Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesini imzalayarak taraf oldu. 1987'de Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine bireysel başvuruyu kabul etti. Bununla da yetinmeyip 2004 yılında, 'Usulüne uygun uygulamaya konan, temel hak ve özgürlüklere ilişkin uluslararası antlaşmalar iç hukuktan üstündür' hükmünü Anayasanın 90. Maddesine hep beraber ekledik. Artık bir karar verin Sayın Erdoğan, bir taraftan 'hukuk reformu' diğer taraftan, 'yüzünü Avrupa'ya dönme' laflarını ederken, AİHM kararını tanımadığınızı söylerseniz, size kargalar bile gülmez. Hukukun ve Anayasanın askıda olduğu ülkede, güven olmaz, yatırım olmaz, iş olmaz. Hukukun askıda olduğu ülkede, ekmek de askıda olur."

Şu anda Meclis'te görüşülen, "Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesi" adlı bir yasa teklifi olduğunu hatırlatan Öztrak, bu teklifin dernekleri ve sivil toplum örgütlerini, hizaya getirmeyi amaçlayan hükümler içerdiğini söyledi.

Öztrak, "Çok açık söylüyorum. Bu teklifin bazı maddeleri, demokrasimize yöneltilmiş kitle imha silahıdır. İçişleri Bakanı'nın bir kararıyla, beğenilmeyen, makbul görülmeyen derneklerin, mal varlıklarına kayyum atanmasının yolu açılmaktadır. Yine avukat-müvekkil ilişkilerinin gizliliği ihlal edilmekte, avukatlar muhbirliğe zorlanmaktadır. Tekrar ediyorum. Bu düzenleme, demokrasimize karşı bir kitle imha silahıdır." diye konuştu.

İktidarın yakın zamanda Varlık Barışı Kanunu çıkardığını anımsatan Öztrak, şunları dile getirdi:

"Uluslararası kurallara göre bu paranın, bankacılık sistemi üzerinden Türkiye'ye gelmesi gerekiyor. Ama siz bavulla gelecek paraları da affediyorsunuz. Bu kaynağı belirsiz paralar, bankacılık sistemine girmeden geliyorsa, Bunlar neyin parası? Kimlerin parası? Rüşvet paraları mı? Uyuşturucu kaçakçılarının paraları mı? Organ mafyasının paraları mı? Bunlara 'Bu paraları Türkiye'ye getir, sorgusuz sualsiz akla, tek kuruş bile vergi verme' diyorsun. Ama asgari ücretliye gelince de 'verginin öde' diyorlar. Bunların olduğu düzenin adı, ucube saray rejimidir."

2023 hedefleri

İktidarın bundan 10 yıl önce, "2023 hedefleri" ilan ettiğini ve bu hedefleri meydanlarda anlatıp, devletin resmi dokümanlarına yazdığını belirten Öztrak, iktidarın "2023'te milli gelir 2 trilyon dolara çıkacak." derken, şimdi ise "2023'te milli gelir 875 milyar dolar olacak." dediğini aktardı.

Öztrak, "Yine '2023'te kişi başına gelir 25 bin dolar olacak' diyorlardı, şimdi ne diyorlar? 'Kişi başına gelir 2023'te inşallah 10 bin dolar olacak.' Milletın cüzdanıyla ilgili ne kadar hedef varsa, yüzde 50'den fazla iskontoya gittiler. Buna karşın milleti yoksullaştıran bir hedef var ki onu da ikiye katladılar. '2023'te işsizlik oranı yüzde 5 olacak' diyorlardı. Şimdi 'yüzde 10 olacak' diyorlar. Ortada hedef diye bir şey kalmamış. Artık 2023 hedefleri diye bir şey yok. Yalan olmuş. Siyaseten tek hedefleri, 2023'e kadar koltuklarını koruyabilmek." açıklamasında bulundu.

İktidarın vakalar gibi Çin'den gelecek aşilar konusunda doğru bilgi vermediğini savunan Öztrak, "Hani Çin aşiları 11 Aralık'ta gelecekti ve bugünlerde millete aşı yapılmaya başlanacaktı? Dün anlaşıldı ki, aşiların yapılmaya başlanması ocak ortasını bulacak. Ama İngiltere, ABD, Kanada, Rusya, Suudi Arabistan, Bahreyn, İsrail, Kuveyt, Katar, Sırbistan, İsviçre gibi ülkeler vatandaşlarını çoktan aşilamaya başladı. Çin aşısı neden gecikti? Makul bir açıklama yok. Şimdi aşının rötarlı geleceği söyleniyor. Türk bilim insanları Almanya'da aşiyı buldu. Milletimizin de gururu oldu. Aynı Türk bilim insanı 'Türkiye için yeterli doz depoladık. Görüşmeler halen sürüyor. Umarız kısa sürede anlaşma imzalayabiliriz.' diyor. Neden bu sözleşme bir türlü imzalanamıyor? Yoksa çarkların dönmeye başlaması için yağlanmasına mı ihtiyaç var?" diye konuştu.

Faik Öztrak, şunları kaydetti:

"Vatandaşın canı boğazına gelmişken, memlekette, bunca yokluğa, bunca işsizliğe çözüm bulamayan, millete taahhütlerini yerine getirmeyen sarayın artık partimize saldırmaktan başka çaresi kalmadı. Ama şecaat arz ederken sirkatin de söyledi. 'Yerli ve milli muhalefet de bizim sayemizde gelecek' dedi. Doğru, bozuk saat bile günde iki defa doğruyu gösterir. Önümüzdeki ilk seçimlerde milletimiz, sizin kibrinizi, beceriksizliğinizle, milletin sesine tıkanan kulaklarınızla birlikte sizi sandığa gömecek. Her şeyin bir vakti vardır Bu millet, kendine bunca cefayı reva görene, bunca canını yakana, sandıkta hak ettiğı notu verir. Evlerine tıpış tıpış gönderir ve bu ucube düzeni yıkar geçer. Biz dostlarımızla iktidara geleceğiz. Yeni kurallar, yeni kurumlar ve yeni kadrolarla, Türkiyemiz kendisine giydirilmek istenen bu deli gömleğini yırtıp atacak. Güçlendirilmiş Demokratik Parlamenter Sistem ile yılların kirini, pasını, yıpranmışlığını silip atacağız."

CHP'li Emir'in aşı iddiasını muhabirin paylaştığı fotoğraf doğruladı

CHP Milletvekili Murat Emir'in 'Çin aşısının alım sürecinde aracı firma kullanıldı' iddiası TRT muhabirinin paylaştığı fotoğrafla doğrulandı. Paylaşılan fotoğraftaki kolilerin üzerinde, Keymen firmasına ait logonun yer aldığı görüldü.

CHP Ankara Milletvekili Murat Emir, bir süre önce Çin'den Türkiye'ye gelecek aşısının alım sürecinde aracı firma kullanıldığını ve aşığı Keymen İlaç firmasının getirdiğini iddia etti. Emir'in iddiası, TRT muhabirinin Çin'den paylaştığı fotoğrafla tescillendi.

İlaç kolilerinin üzerinde Keymen İlaç yazısı görülürken CHP'li Emir, "Bir kere de bir dediğiniz bir şey doğru çıksın. Böylesine stratejik bir alımda neden aracı firma kullanıyorsunuz?" ifadeleriyle eleştiride bulundu.

ŞEFFAF DAVRANILMADI ELEŞTİRİSİ

Aşının Türkiye'ye getirilme sürecinde şeffaf davranılmadığına ilişkin eleştirilerde bulunan Emir, şunları söyledi:

“Başından beri soruyoruz. Aracı firma olacak mı dedik. En son da Keymen getirecek dediğimizde bakan, 'aracı filan yok' diyerek, Devlet Malzeme Ofisi'nin direkt kendisinin alım yapacağını belirtmişti. Oysa Keymen İlaç firmasının, son aylarda Sinovac'tan yüklü miktarda ithalat yaptığını biliyoruz. Bakan bir kez daha U dönüşü yapıyor.

Böylesine bir stratejik ürün söz konusuysen, neden aracı firma kullanılıyor? Madem aracı firma kullanıyorsunuz, neden bunu saklıyorsunuz. Bunun eninde sonunda ortaya çıkacağını öngöremiyor musunuz? Bir kere de açık, şeffaf bir süreç yürütün. Bir kere de söylediğiniz bir şey doğru çıksın.”

FİRMANIN AVUKATI DA İTİRAF ETTİ

Avukat Senanur Kapusuz, Çin aşısının Keymen İlaç firması tarafından Türkiye'ye getirildiğini ve Faz-3 denemelerinde gönüllü olduğunu ifade ederek, “Birlikte çalışmaktan gurur duyduğum Yönetim kurulu başkanımız Sn Cantürk Alagöz'e gösterdiği olağanüstü çaba için teşekkür ederim” dedi.

4 Aralık tarihinde sosyal medya hesabı üzerinden paylaşımında bulunan firmanın avukatı Kapusuz, “İlk dozu bugün aldım. İkinci doz 14 gün sonra. 28 gün sonra antikor testi sonuçlarımı paylaşacağım” ifadelerini kullandı.

Tarımda 2020'de neler oldu?

Ali Ekber YILDIRIM

29 Aralık 2020 Salı

Koronavirüs salgını başta olmak üzere, 2020'de yıl boyunca yaşanabilecek birçok olumsuzluk, felaket üst üste yaşandı.

Tarım sektörü açısından bakıldığında hem Türkiye'de hem de dünyada koronavirüsün de etkisi ile tarım ve gıdanın önemi bir kez daha öne çıktı. Kendine yeterlilik, yerelde üretim, yerelde tüketim, çiftçiliğin, tarımsal faaliyetlerin desteklenmesi, korumacılık daha çok önem kazandı. Gıda milliyetçiliği hiç olmadığı kadar yükseldi.

Tarım ve gıda ürünlerinde salgın sürecindeki kısıtlamalar nedeniyle insanlar, ülkeler ihtiyaçlarının çok üzerinde stok yaptı. Gıda fiyatları yükseldi.

Üretimden hasada kadar, dağıtım ve pazarlama kanallarında önemli sorunlar yaşandı. Bu sorunlara çözüm üretmek için bir dizi önlem alındı. Tarımda ve gıdada yeni bir dönem başladı.

Türkiye açısından bakıldığında 2020'de tarım ve gıdada birçok gelişme yaşandı. Koronavirüsün etkileri daha derinden hissedildi.

Büyüme, destekler ve gıda enflasyonu

Her yılın sonunda yaptığımız gibi bu yıla da damgasını vuran gelişmeleri hatırlatalım:

1- Türkiye İstatistik Kurumu verilerine göre, tarım, 2020'nin ilk 9 aylık döneminde yüzde 5.3 büyüdü. Tarımsal Gayri Safi Milli Hasıla 2019 verileri ile 277.5 milyar lira oldu. Dolar bazında 48.5 milyar dolar. 2015'te 59.4 milyar dolardı. Son 4 yılda Türkiye'nin tarımsal gayri safi milli hasılası 10.9 milyar dolar azaldı.

2- Tarım destekleri 5 Kasım'da açıklanabildi. 2020 ürünü desteklerin ödenmesi için 2021 bütçesine 22 milyar lira ödenek konuldu. 2021 Yılı Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programı'na göre, çiftçinin en yaygın yararlandığı mazot, gübre, hayvancılık

desteklerinde toplam 787 milyon lira kesinti olacak. Tohum, fidan ve kırsal kalkınma desteğinde artış olacak.

3- Her ay açıklanan enflasyon verilerinde fiyatı en çok artan ürünler listesinde tarım ve gıda ürünleri hep üst sıralarda yer aldı. Kasım sonu itibariyle yıllık enflasyon yüzde 14.03 olurken gıda enflasyonu yüzde 21.08 oldu.

İthalat vergileri, girdiler kredi ve hacizler

4- Yıl boyunca gümrük vergileri düşürülerek ithalat desteklendi. Arpa, buğday, mısır, ayçiçeği, mercimek, çeltik, pirinç, soğan, patates ve benzeri ürünlerde gümrük vergileri düşürüldü. Limon ihracatına kısıtlama getirildi. Alınan her karar çiftçiyi, üreticiyi tarıma küstürdü. Toprak Mahsulleri Ofisi'ne, Suriye'den bile arpa ithalatı için yetki verildi.

5- Ziraat Bankası ve Tarım Kredi Kooperatiflerinin 2020-2022 döneminde uygulayacağı düşük faizli tarımsal kredilerin limitleri ve kriterleri yeniden belirlendi. Kredi limitlerinde artış sağlanırken, faiz indirim oranları belli kriterlere bağlandı. Kriterleri yerine getirmeyenler daha yüksek faiz ödeyeceği bir sistem getirildi.

6- Çiftçi borçları yapılandırılmadığı gibi, Tarım Kredi Kooperatiflerinin çiftçilerin traktör, üretim araçlarını, hayvanlarını haczetmesi günlerce gündemde kaldı. Tarım Kredi, tepkiler üzerine haciz işlemlerini 3 ay ertelemek zorunda kaldı.

7- Yıl boyunca tarımsal girdi fiyatlarındaki yüksek artış konuşuldu. Dövizdeki artışa bağlı olarak girdi fiyatları hızla artarken, elektrik fiyatı tarımsal üretimi tehdit eder noktaya geldi. Girdi fiyatları artarken ürün fiyatları aynı oranda artmadığı için çiftçi para kazanamamaktan şikâyet etti. Tüketici ise ürünlerin pahalı olmasından yakındı.

Koronavirüs önlemlerinde çiftçi yok sayıldı

8- Bu yıla damgasını vuran en önemli gelişme elbette koronavirüs oldu. Koronavirüs sürecinde sağlık mensupları gibi tarım ve gıdada çalışanlar bütün sıkıntılara rağmen işlerinin başında, üretime ve üretilen ürünleri tüketiciye ulaştırmak için canla başla çalıştı. Sağlıkta olduğu gibi tarım ve gıdada da onların bu çabasına rağmen ülkeyi yönetenler ne yazık ki gerekli desteği sağlamadılar. Çiftçinin 2019 ürünü için hak ettiği destekleri ödeyerek sanki yeni destek veriliyor gibi sunuldu.

9- Birçok sektöre yönelik destek paketleri açıklanırken, krediler yapılandırılırken tarım sektörü bunun dışında tutuldu. Çiftçilerin sadece Mayıs ve Haziran'da vadesi dolan, Ziraat Bankası ve Tarım Kredi Kooperatiflerinden aldıkları yalnızca düşük faizli krediler 6 ay süreyle ertelendi. Yıl bitmeden, pandemi sona ermeden ertelenen o kredilerin vadesi geldi.

10- Tarıma, çiftçiye destek yerine hep algı oluşturacak adımlar atıldı. Yazlık ekim hububat, bakliyat, yağlı tohumlarda yüzde 75 tohum hibe desteği açıklandı. Türkiye’de 3 milyon ton tohum kullanılırken çiftçiye verilen tohum 5 bin 700 ton oldu. Bunun da yüzde 25’ini çiftçi kendisi karşıladı.

11- “Ekilmedik bir karış toprak bırakmayacağız” denildi. “Hazine arazilerini tarıma açıyoruz” denildi. Yaklaşık 4 milyon hektar tarım arazisi ekilemezken sadece 970 hektar yani 9 bin 700 dekar (dönüm) arazi tarıma açıldığı ifade edildi.

12- Koronavirüs nedeniyle Gürcistan ve Azerbaycan’dan işçilerin gelmesine izin verilmediği için çay hasadında ciddi sorunlar yaşandı. İstanbul’dan Karadeniz’e çay hasadına gitmek isteyenlere özel izin çıkarıldı.

Kuraklık ve iklim değişikliği etkili oldu

13- Tarımda yine birçok felaket yaşandı. En büyük felaket 15-24 Mayıs tarihlerinde oldu. Deyim yerindeyse dört mevsim bir aradayaşandı. Önce 40 dereceleri gören aşırı sıcaklar, sonra -1 dereceye kadar düşen aşırı soğuklar, dolu, don, fırtına bitkisel üretime büyük zarar verdi. Tarım Sigortaları Havuzu(TARSİM) aşırı sıcak, aşırı soğuk zararını sigorta kapsamına aldı.

14- İklimle bağlı olarak birçok bölgede kuraklık etkili oldu. Yağış olmaması nedeniyle ürünlerde verim kaybı, kalite sorunu ortaya çıktı. Sadece zeytinde verim kaybı yüzde 20’yi aştı. Zeytinde son 11 yılın en düşük üretimi olacağı tahmin ediliyor. Zeytin ve fındık başta olmak üzere bazı ürünlerde hasat 1 ay gecikti.

Ürün bazında gelişmeler

15- Fındık rekoltesi ve fiyatı yine çok tartışıldı. Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli’nin fındık rekoltesi açıklamasını eleştiren Ordu Milletvekili Cemal Enginyurt MHP’den ihraç edildi.

16- Türkiye, ayçiçeği ithalatında dünya liderliğini sürdürdü. İthalat yapılan Romanya ve Rusya ve Kazakistan koronavirüs önlemleri kapsamında belli dönemler ihracatı yasakladı. İçerde üretim azaldı, fiyat yükseldi. Trakyabirlik, Karadenizbirlik ve Pankobirlik açıkladığı fiyatı revize etmek zorunda kaldı. Hem yurtiçinde hem de dışında fiyatların artması ayçiçeği yağı fiyatlarının sürekli artmasına neden oldu. Ayçiçeği tohumunun fiyatı ton başına 700 dolara, ham yağ fiyatı 800 dolardan 1200 dolara ulaştı.

17- TMO tarihinde ilk kez kuru kayısı alımı yaptı.

18- Milas zeytinyağı Avrupa Birliği’nden coğrafi işaret aldı

19- Salçalık domatesta artan üretim ve düşen fiyatlar nedeniyle, alıcıların sözleşmede belirtilen fiyatın altında alım yapması büyük krize neden oldu.

20- Tarımda sözleşmeli üretim modeli çok tartışıldı. Türkşeker, pancar üretiminin dışına çıkarak, hububat, bakliyat, yaş sebze sözleşmeli üretim yapması çok tartışıldı.

Yasal düzenlemeler ve hobi bahçeleri

21- Çıkarılan “torba yasa” ile tarım arazisine yapılan ve imar barışından yararlanmayan hobi bahçelerinin yıkılması yasalaştı. Aynı yasa tasarısında yer alan gıdada yanıltıcı yayın ile ilgili maddeler ise geri çekildi.

22- Gıda ürünlerinde trans yağ kullanımını yüzde 2 ile sınırlandıran tebliğ 31 Aralık’ta uygulamaya geçiyor. Ayrıca Tarım Bakanlığının “trans yağ” ibaresini etiketten çıkarmasına yönelik hazırladığı tebliğ taslağını gündeme getirmemiz üzerine geri adım atıldı.

23- Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği’nin, düzenlediği Ekonomi Şurası’na tarımın sorunları damgasını vurdu. Sanayici, tüccar, borsa yöneticileri tarımda yaşanan sorunları dile getirdi, sorunlar rapor olarak Cumhurbaşkanı Erdoğan’a sunuldu. TÜSİAD, Prof. Dr. Gökhan Özertan koordinatörlüğünde 5 bölümden oluşan tarım raporu hazırlayıp yayınladı.

24- Avukat Senih Özey’in açtığı dava sonucunda çevreye ve insanlara zarar veren ve birçok tarım ilacının etken maddesi Glifosat mahkemece yasaklandı.

25- Sayıştay, Tarım ve Orman Bakanlığı 2019 Yılı Denetim Raporu’na göre Bakanlığın doğru yaptığı iş neredeyse yok. Mali tablolardan, muhasebeleştirmeye, tarımsal desteklerden kooperatifçiliğe, meraların ıslahından vergi ve cezalara kadar tespit edilen 45 bulgu ile yanlışlar tek tek dile getirildi.

Ülkeler bazında anlaşmalar ve kararlar

26- Türkiye ile Katar arasında 25 Kasım’da 10 yeni anlaşma imzalandı. “Su Yönetimi Alanında İşbirliği Mutabakat Zaptı” tartışma yarattı.

27- Rusya, 2021 yılı 15 Şubat ile 30 Haziran dönemi yapılacak toplam tahıl ihracatını 17.5 milyon ton ile sınırlandırdı. Türkiye’nin 200 bin ton olan domates ihracat kotası 250 bin tona çıkardı. Antalya ve İzmir’den domates ve biber ithalatını yasakladı.

28- Türkiye, Sudan’dan sonra, bir başka Afrika ülkesi Nijer’de 1 milyon hektar alanda tarımsal üretim yapmak üzere çalışma başlattı.

Acı ve sevinç

29.12.2020

29- Doğanın, suyun, toprağın, kuşların, çiçeklerin, böceklerin, ağaçların, tarımın, tüm canlıların, doğal yaşamın koruyucusu ve savunucusu Bekir Coşkun yaşama veda etti.

30- Üretme Tüket/ İthalat-Siyaset-Rant Kıskaçında Tarım kitabım 10 ayda 10 baskı yaptı.

Özetle, 2020 tarımda çok zor bir yıl oldu. Hayvancılık konusundaki gelişmeleri yarınki yazıda paylaşacağım.

İrfan Donat

Tarım ve gıdada 2021 riskleri ve fırsatları

Bir önceki yazımızda tarımın **2020 yılına dair fotoğrafını çekmiş** ve **karnesini** yazmıştık. Henüz okumayanlar için linki yazının sonunda paylaştık.

Bugün de **tarım ve gıda sektörü** açısından 2021 yılı genelinde öne çıkabilecek başlıca konuları, **risk ve fırsatlar penceresinden** ele alalım istedik.

Oldukça **zor ve öngörülemez** bir 2020'den bize yine benzer koşullar miras kalmış gibi gözüküyor.

Tarımsal üretimden pazarlamaya kadar o kadar çok bilinmezlik var ki kronik sorunların gölgesinde sürprizlerle(!) dolu bir yıl daha bizi bekliyor dersek yanlış olmaz.

Ne demek istediğimizi kısa başlıklar halinde açalım biraz...

ÜRETİMDE İKLİM BASKISI

Bu yıl da **girdi maliyetlerinin seyri ile iklim değişikliğinin yarattığı baskı**, tarımsal üretimin her safhasında direkt etkisini gösterecek gibi duruyor.

Küresel iklim değişikliğine dair risklerin arttığı bir ortamda başta **kuraklık ile birlikte don riski** de kenarda bekliyor.

Bazı ürünlerde iklim bazlı olası rekolte/verim kayıplarının yaşanması beklenirken, **tahıllar, yağlı tohumlar ve yem fiyatlarındaki dalgalı seyrin** devam edebileceğini söylemek için kahin olmaya gerek yok.

Zira iklimin yanı sıra pandemi döneminde **değişen küresel ticaret dengeleri**, artan **stokçuluk refleksi** ve **gümrük vergilerindeki değişim** ile hali hazırda yaşadığımız **kur baskısı** bu süreci **çok bilinmeyenli denklem** haline getiriyor.

Dolayısıyla **özellikle Nisan 2021'e kadarki süreç çok daha kritik** gözüküyor.

Gıda fiyatları hem pandeminin artçı etkileri hem de iklim baskısıyla dalgalı seyredecek ve enflasyon üzerinde baskı yaratmaya devam edecek.

Sadece Türkiye özelinde değil küresel manada da gıda fiyatları bir süre daha gündemde kalacak.

Özellikle Türkiye gibi ülkelerde kuraklık riski gıda enflasyonunu tetikleyen bir faktör olarak öne çıkıyor. Bunu daha önce 2007-2008 dönemi ve 2013-2014 yıllarında test etmiştik. Hatırlayacağınız üzere bir de **Mart 2014'te** Türkiye'nin neredeyse her bölgesinde yaşanan **don hadisesi** gıda enflasyonun tuzu biberi olmuştu.

O yüzden 2021 yılına iklimsel bazda kuraklık riskiyle girsek de özellikle **Nisan'a kadar ilkbahar geç donları** başta olmak üzere diğer iklimsel tehditler de bir kenarda bekliyor olacak.

Söz konusu risklerin gerçekleşmesi durumunda **tarımda büyüme bir yana, daralma senaryoları da uzak değil**.

İTHAL GİRDİ, KUR HASSASIYETİ VE KÜRESEL TİCARET DENGELERİ

Kurdaki dalgalı seyir ve ithalata olan bağımlılık tarımsal üretim maliyetleri üzerinde baskı yaratmaya devam edecek.

2021'de güçlü dolar trendi **alım gücü zayıf ülkelerin gıda ithalatını** ya sekteye uğratabilir ya da çok daha maliyetli bir hale getirecek.

Pandemiden çıkarılan dersler neticesinde "**kendi kendine yeterlilik**" ve "**gıda güvencesi**" konuları ülkelerin tarımsal politikalarında çok daha öncelikli hale gelecek.

Bu yüzden ülkelerin **korumacı politikalarının artması** bekleniyor. Bunu zaten 2020 yılında **ihracatçı ülkelerin gümrük vergilerini artırması, ithalatçı ülkelerin de düşürmesi** sonucu yaşadık.

Tarım emtiasında söz konusu **korumacı fiyat politikalarının** ve hamlelerin devam etmesi yüksek bir olasılık. Bu da küresel tarım ve gıda ticaretinde **arz-talep dengesini** ve **ürün fiyatlarını** ister istemez etkileyecek.

Geçen yılın başlarında **kuru soğan ve patates**, sonraki aylarda ise **limon** için alınan **ön ihracat izni** kararına benzer kısıtlamaları bu yıl yine görebiliriz. İç piyasada fiyatı aşırı artan ürünler olursa ihracat kısıtlaması gelebilir.

Gıda enflasyonunda zam şampiyonu olan bazı ürünlerle ilgili olarak Ankara’da hali hazırda bu senaryoların konuşulduğunu biliyoruz, duyuyoruz.

Öte yandan bazı ürünlerin ithalatına dair gümrük vergisi düzenlemeleri 2021’de de gündemde olacak.

TMO-TÜRKŞEKER DENKLEMİ

Görünen köy kılavuz istemez...

Tarımsal üretim planlamasına dair sıkıntılar hala aşılamadığı için bazı kritik ürünlere **alım garantisi** verilebileceğini söylemek mümkün. **Türkşeker’in** de etkisiyle **sözleşmeli üretim modelini** daha sık ve yaygın şekilde konuşacağız.

Daha önceki yıllardan edinilen tecrübeler ve 2020’de yaşanan sıkıntılardan yola çıkarak 2021 yılında, kamu otoriteleri açısından arz-talep-fiyat dengesini sağlamak noktasında **stoklama ve piyasa takibi** daha stratejik hale gelecek.

Zira, **Toprak Mahsulleri Ofisi (TMO)** başta olmak üzere regülatör misyonu olan kurumların müdahale alım fiyatlarının belirlenmesinde **sadece iç dengelere odaklanarak** bir hesap yapmak yerine **küresel piyasalardaki gelişmeler ve uluslararası ticaret dengelerini** de hesaba katması gerektiği aşikar.

2020 buğday hasadı sonrası **yerli ürünlerle doldurulamayan lisanslı depolar** çok daha pahalıya mal olacak şekilde ithal ürünlerle doldurulmak zorunda kalmıştı.

Dolayısıyla **stoklama noktasında benzer bir strateji hatasına** karşı 2020’de yaşananlar tam bir ders niteliğinde.

Öte yandan tarım emtiasında küresel manada yaşanan gelişmelerin de etkisiyle bundan sonraki dönemde **lisanslı depoculuk, ürün ihtisas Borsası** ve **elektronik ürün senedi** gibi kavramları daha sık duyacağız ve önemini daha net anlayacağız. Ancak bu noktada da 2021 yılına dair oldukça fazla ev ödevleri var. Zira kapasite artırımına yönelik yatırımların aralıksız sürmesinin yanı sıra çiftçileri de kapsayacak şekilde **sistemin sağlıklı işleyebilmesi** ve **piyasadaki “oligopol” algısının** kırılarak söz konusu enstrümanların **daha yaygın kullanılabilmesi** ve **güven yaratılması** adına daha yapılacak çok iş var gibi gözüküyor.

YUMURTALARI AYNI SEPETE KOYACAK MIYIZ?

Pazar çeşitliliğindeki zayıflığımız risk olarak kenarda duruyor.

Rusya'nın domates kotasına dair aldığı dönemsel kararlar, Türkiye'nin ihraç ettiği bazı ürünlere yönelik olası ithalat kısıtlamaları hem içerideki üretici hem de ihracatçı açısından risk yaratıyor.

Bu sorun sadece Rusya ya da **Irak** gibi pazarlarla sınırlı değil. Türkiye'nin tarım ve gıda ihracatında pazarını daha fazla çeşitlendirmesi elzem. Özellikle olası jeopolitik riskler ve korumacılık duvarlarının yükselmesi, küresel ticaretin dengelerini önümüzdeki dönemde de sıkça değiştirecek gibi gözüküyor.

Alternatif pazarlara yönelmek ve katma değerli üretim yoluyla riskleri hedge etmek zorundayız. Başka bir deyişle artık **bütün yumurtaları aynı sepete koyma dönemi** çok daha tehlikeli bir hal alıyor.

BREXIT VE TÜRKİYE

Öte yandan Brexit süreciyle birlikte bu hafta içinde **Türkiye-İngiltere** arasında imzalanması beklenen **serbest ticaret anlaşması** da kritik önemde. Ankara ile Londra arasındaki anlaşma, mevcut ticaret koşullarının devamını mı sağlayacak yoksa yeni dengeler mi gözetilecek?

Hep birlikte göreceğiz...

Yeni dönemde ikili anlaşmalar tarımsal ticaretin seyrinde belirleyici rol oynayacak.

Zira, 2020 sonunda **Çin'in başını çektiği 15 Asya-Pasifik ülkesi bölgesel kapsamlı ekonomik ortaklık anlaşmasına** (RCEP) imza attı ki bu dünyanın en büyük serbest ticaret anlaşması niteliğinde.

RCEP anlaşmasının dışında kalan ABD ve diğer ülkeler 2021 ve sonrasına dair bölgesel bazda yeni ikili anlaşmalara yönelebilir.

TARIM VE GIDA SEKTÖRÜNÜN FİNANSAL PERFORMANSI

Maliyetlerdeki artışlar en büyük risk olarak kenarda duruyor. Çiftçi borçlarında yapılandırma gibi adımlar zamanında atılmazsa takibe düşen kredi oranlarında yeniden artışlar görebiliriz.

Hizmet sektöründeki mevcut durum ise ortada... Yeme-içme sektöründeki belirsizlikler tarladan sofraya kadar **değer zincirinin tüm halkalarını** olumsuz etkiliyor. Şirket bazında **konkordato riskleri** hala geçmiş değil.

Pandemi sürecinde birçok sektörün aksine **destek ve teşvik paketlerinden yararlanamayan tarım sektörünün** finansal yapısı 2021'de de kırılgan olacak gibi duruyor. Sektöre kulak vermek ve beklentileri karşılayabilmek, üreticiden tüketiciye uzanan **sistemdeki işleyişin sürdürülebilirliğini sağlamak** açısından önemli rol oynayacak.

FAO 2021'İ MEYVE VE SEBZE YILI İLAN ETTİ

2021 yılı fırsatları açısından net olarak biliyoruz ki tüketicinin sağlıklı gıdaya erişim talebi artmaya devam edecek.

Tüketici bilincinin yükselmesiyle birlikte özellikle **taze meyve ve sebze** ile **organik gıdalara** talep artışı sürecek.

Özellikle pandemi sürecinde **bağışıklık sistemini güçlendirdiği** bilinen ve bilimsel bulgular çerçevesinde tavsiye edilen ürünler bundan sonraki süreçte de ilgi görecek.

Zaten Birleşmiş Milletler (BM) **Tarım ve Gıda Örgütü (FAO)** 2021 yılını '**uluslararası meyve ve sebze yılı**' ilan etti.

Sağlıklı beslenme trendleri doğrultusunda **tüketici alışkanlıklardaki değişim ve talep**, kırsaldaki üretime de şekil verecek.

Birçok yazımızda tarımda riskler olduğu kadar daha pek çok fırsatın bulunduğunu da dile getiriyoruz.

Türkiye'nin tarım ve gıda alanında sahip olduğu potansiyel çok fazla ve bu da önemli fırsatları beraberinde getiriyor.

Ancak yukarıda kısmen değindiğimiz sorunlar ve belirsizlikler ortadan kaldırılmadığı ya da minimize edilmediği sürece mevcut potansiyeli fırsata çevirme şansımız pek olmuyor.

Riskleri yönetemediğiniz zaman karşınıza kriz olarak çıkıyor. Krizle uğraşmaktan da fırsatları görmeye ve değerlendirmeye ne zamanınız kalıyor ne de enerjiniz.

29.12.2020

Özetle, yıllardır birikmiş ev ödevleri yapılır ve sektörün kronikleşmiş yapısal sorunlarının çözümü noktasında **somut ve gerçekçi adımlar** atılırsa tarımın geleceği parlak.

O parlak gelecek için planlı ve öngörülebilir politikalara ihtiyaç var.

Aksi takdirde **mevcut süreç**, sektörü her geçen gün **daha riskli ve sürdürülemez** bir yöne doğru itiyor.

2020'nin çiftçilerimiz ve tüm sektör paydaşları adına bereketli geçmesi dileğiyle...

Asgari ücret tespitinde yeni yöntem gerekli

Şeref OĞUZ

29 Aralık 2020 Salı

Bakan açıkladı; 3,577 lira 50 kuruş brüt üzerinden, 2,825 lira 90 kuruş net... Açıklanan rakama bakınca, roket mühendisliği hassasiyetinde hesaplanmış izlenimi veriyor ama öyle değil. İşçi-işveren-kamu ara kesitinde koyun pazarlığı modeli eski usul yöntem...

İşveren tarafı; “elimizden gelen budur” diyor. Doğrudur. İşçi tarafı; “beklentimizi karşılamadı” diyor. Doğrudur. Hükümet; “enflasyonun 7 puan üzerinde refah payı sağladık” diyor. Doğrudur. Peki, bunda bir sorun yok mu? Herkesin aynı anda doğru olması mümkün mü? Değil elbette.

O halde sorun nedir? Sorun, asgari ücreti belirleme yönteminin arkaik kalması, eskimesi ve Türkiye optimaline cevap vermekten uzak, işçi-işveren sendikaları ve kamu arasında siyaset yapma alanı haline gelmesidir. Oysa bize veriye dayalı, hakkaniyetli, ekonomiyi rahatlatacak yöntem lâzım... Önerim şudur:

Asgari geçim endeksi oluşturulsun. Böylece asgari ücret; TÜİK’in resmi ama gayriciddi rakamlarıyla “enflasyonun şu kadar üzerinde” kabilinden sübjektif beyanlara değil, veriye dayandırılır.

Vergi takozu kaldırılsın; Asgari ücretin işverene maliyeti ile işçinin eline net geçen rakam arasındaki farka vergi takozu (tax wedge) deniyor. Bu, ya kaldırılmalı veya azaltılmalı. Kamu, kendi üzerine külfet almadan tüm yükü işverene bindirirse, kayıtdışı istihdam benzeri sorunlar türer.

Bölgesel asgari ücret; yeniden düşünülebilir ve bu da yöresel geçim endekslerine bağlanabilir.

ASGARİ ÜCRET
ASKERİ ÜCRET
AZ GERİ ÜCRET

1980 öncesi “asgari ücret” diye bildik. 1980 darbesi geldi, generaller belirledi, adına “askeri ücret” dedik. Sonra enflasyon geldi, getirilen artışları sildi, süpürdü, “az geri ücret” oldu.

Şimdi bize düşen, insan onuruna yaraşır, işvereni zorlamayan, kamunun da külfeti üstleneceği, veriye dayalı, bilimsel tabanı olan asgari ücreti tespit edecek yöntemi bulup, hayata geçirmektir.

Abdulkadir Selvi

AİHM'den çarpıcı çıplak arama kararları

29 Aralık 2020

FETÖ'cüler yargıda, poliste etkili oldukları zaman öyle adaletsizlikler, zulümler yaptılar ki hak, hukuk, adalet denilince en son konuşacak kişiler. Ancak en çok onlar konuşuyorlar.

Firari FETÖ'cüler çıplak arama iddialarını bir kampanyaya dönüştürünce, insanlar bu FETÖ'cülerin yine hangi hesapları var acaba diye düşünmeye başladı. Çünkü yalan bunların mesleği. Yalan ve takiye ile herkesi aldatıp 15 Temmuz'da darbe yapacak güce ulaştılar.

FETÖ'CÜLERİN ÇARPITMASI

FETÖ'cüler “**çıplak arama**” derken bilinçli bir çarpıtma yapıyor ve insanların ahlaki yaklaşımlarını istismar etmeye çalışıyorlar. Bazı ülkelerin düzenlemelerinde, detaylı arama, derin arama, kapsamlı arama olarak da ifade edilen çıplak arama, aslında insanların giysilerinin tamamen çıkartılması suretiyle yapılan bir arama değil. Birçok ülkede olduğu gibi bizdeki mevzuatta da giysilerin kademeli olarak çıkartıldığı, çıkartılan giysiler giyildikten sonra diğer kısım giysilerin çıkartıldığı, sıkı kurallara bağlanmış bir arama şekli bu. Erkek veya kadın olsun, insanların tamamen giysilerini çıkarttıkları bir arama türü yok.

Belli ki cezaevlerinde güvenlik nedeniyle çıplak aramaya ihtiyaç duyulan durumlar oluyor. O nedenle ceza ve infaz kurumlarıyla ilgili yönetmeliğin 34. maddesinde çıplak aramanın nasıl yapılacağı belirlenmiş.

ÇIPLAK ARAMADA BULUNANLAR

Çıplak arama sırasında adli mahkûmlarda iç çamaşırına saklanmış uyuşturucu, SIM kart, bıçak, delici alet bulunmuş. FETÖ ve PKK'lılarda ise örgütsel doküman, ByLock var mı yok mu şeklinde mesajlar, kâğıt üzerine çizilmiş kroki ve şifreli yazışmalar tespit edilmiş.

MECLİS DÜNYA ÖRNEKLERİNİ İNCELEMİŞ

Çıplak aramayla ilgili tartışmaların sürdüğü bir sırada milletvekillerinin talepleri üzerine Meclis Araştırma Hizmetleri Başkanlığı ABD ve AB üyesi ülkelerdeki durumu inceleyen bir rapor hazırlatmış. Bu çalışmadan bazı bölümleri paylaşmak istiyorum:

- **ALMANYA:** Kıyafetlerin çıkarılması suretiyle yapılacak aramalar, yalnızca muhtemel tehlike durumunda ve ceza infaz kurumu yöneticisinin emri üzerine yapılır. Yapılacak arama, kapalı alanda, diğer mahpusların bulunmadığı bir ortamda, aramaya tabi olan şahısla aynı cinsiyetteki görevli tarafından yapılır.

- **AMERİKA:** Yetkili personel mahpus kişilerin üzerinde kaçak eşya gizlediklerine dair makul bir inanç ya da mahpus kişilerin kaçak eşya gizlemek için iyi bir fırsat yakaladığı düşüncesine sahipse çıplak arama yapabilmektedir. Çıplak aramanın, mahpusun mahremiyetini mümkün olan en üst seviyede koruyacak şekilde yapılması gerekmektedir.

- **BELÇİKA:** Üst aramasının yeterli görülmediğine ceza infaz kurumu yöneticisi tarafından karar verilmesi durumunda vücudun tamamı aranabilir. Bu karar, aramayı takip eden en geç 24 saat içerisinde aramaya tabi olan şahsa yazılı olarak iletilir. Söz konusu arama, kapalı alanda, yalnızca aramaya tabi olan şahıs ve iki görevli bulunacak şekilde yapılır.

- **FRANSA:** Vücut boşluklarının aranması, yalnızca zorunlu ve istisnai hallerde, gerekçeli olarak hâkim kararıyla, doktor tarafından ve tıbbi klinikte yapılabilir.

- **İNGİLTERE:** Kadın ve erkek mahpusların aranma prosedürleri birbirinden farklı. Kadın mahpuslar iki seviyeli çıplak aranır. Birinci seviye aramada, iç çamaşırları hariç tutularak kalan kıyafetler çıkarılır. İkinci seviyede iç çamaşırları dahil olmak üzere tüm kıyafetleri çıkarılır. Ancak arama sırasında mahpus bütünüyle çıplak bırakılmaz.

- **İSPANYA:** Mahpusun vücudunda, insan sağlığına veya fiziksel bütünlüğüne zarar verebilecek ya da güvenliği tehdit edebilecek bazı tehlikeli maddeler sakladığını gösteren deliller bulunduğu servis müdürünün yetkisi ile tam bir çıplak arama yapılabilir.

AİHM'İN ÇIPLAK ARAMA KARARLARI

Meclis'te hazırlanan çalışmanın ikinci bölümünde ise AİHM'nin çıplak arama konusundaki örnek içtihatları yer alıyor. Türkiye'den de yapılan bir müracaat var. Onları da paylaşmak istiyorum.

HER HAFTA ÇIPLAK ARANMIŞ

Hollanda'dan başvuruda bulunan Van der Ven isimli mahkûm, kaçma tehlikesi nedeniyle tutulduğu yüksek güvenlikli bir cezaevinde düzenli olarak her hafta çıplak aranmaktadır. AİHM, cezaevi güvenliği nedeniyle belirlenen şartlar kapsamında çıplak aramanın gerekli olduğu kanaatini belirtmesine karşın, güvenlik ihtiyacının ikna edici ve haklı bir gerekçesinin bulunmadığını belirterek, üç buçuk yıl boyunca her hafta yapılan çıplak aramanın insanlık dışı bir muamele olduğuna karar vermiş.

KADIN GÖREVLİNİN YANINDA ÇIPLAK ARANMIŞ

Litvanya'dan başvuran Valasians isimli mahkûm ise cezaevinde ziyaretçisiyle görüşme sonrası çıplak arandığını belirtmiş. Arama sırasında memurlar genital organı da dahil olmak üzere eldiven olmadan elle arama, oturup kaldırılarak anüs kontrolü yapılmış. Valasians, aramanın kadın bir memur karşısında küçük düşürülme amacını taşıdığını iddia etmiş. AİHM, yine güvenlik nedeniyle çıplak aramanın yapılabileceğini ancak bunun aramanın uygun tedbirlerle yapılmadığı için Valasians'ın onurunun zedelendiğine hükmetmiş.

OY KULLANIRKEN ÇIPLAK ARANMIŞ

Polonya'dan başvuran Iwanczuk, tutuklu bulunduğu cezaevinde parlamento seçimleri için oy kullanmak güvenlik memurlarının bulunduğu odaya alındığında, kendisine oy kullanabilmesi için çıplak arama yapılması gerektiğinin söylendiğini, memurların alay edip küçük düşürücü ifadeler kullanması üzerine iç çamaşırını çıkarmayı reddettiğini belirtmiş. Bunun üzerine hücrelerine götürülerek oy kullanmasına izin verilmemiş. AİHM, Iwanczuk'un şiddet suçundan yargılanmadığını, iyi hal gösteren birisi olarak çıplak aramayı gerektirecek bir durum oluşmadığını belirterek, ihlal kararı vermiş.

ÇIPLAK ARANAN ZİYARETÇİLER

İngiltere'de Mary Wainwright ve oğlu Alan Wainwright, cezaevinde bulunan Patrick Wainwright'ı ziyaretlerinde çıplak aranmışlar. AİHM, tutuklu Patrick'in cezaevinde uyuşturucu temin edip kullandığı yönünde raporlar bulunduğu için önleyici tedbir olarak ziyaretçilerinin çıplak aranabileceğine hükmetmiş. Ancak bunun tamamen çıplak bırakma ve aramanın dışarıdan görülmesi mümkün olan bir odada yapılması nedeniyle ihlal kararına varmış.

TÜRKİYE'DEN ATICI KARARI

Kandıra Cezaevi'nden yapılan başvuruda cezaevine girişte anal muayeneyi de içeren çıplak aramaya maruz bırakıldığı belirtilmiş. AİHM, 2007 tarihli kararında davanın delillerden yoksun olduğu gerekçesiyle ihlal olmadığına karar vermiş.

SON SÖZ VE UYARI

Çıplak arama konusunda dünya örneklerini aktarıp, AİHM kararlarından bir kısmını paylaştım. Bu çıplak aramayı onayladığım anlamına gelmemeli. Eğer varsa, sistematik ve keyfi olarak yapılan çıplak aramaya karşıyım. Çünkü insan onuru her şeyden değerlidir. Eğer bir yerde çıplak arama iddiası varsa, üzerine gidip incelenmeli. Kamuoyuna ikna edici bir şekilde açıklanmalı. Bir kişi dahi haksız ya da keyfi olarak çıplak aramaya maruz bırakılmışsa bu bizim sorunumuzdur.

Asgari ücret kararında işçinin adı yok

Esfender KORKMAZ

2021 yılı evli olmayan ve çocuksuz bir kişni asgari ücreti brüt 3.577,50 TL, Asgari Geçim İndirimi (AGİ) dahil net 2.825,90 TL olarak belirlendi. 500 lira artırıldı. 2020 yılında asgari ücret 2324,70 TL idi. Artış yüzde 21,5 oldu. İşverene maliyeti ise 4203,56 lira oldu. Bunun **1645,97 TL'si vergi ve kesintilere gidiyor**. Vergi ve kesintilerin işveren maliyetleri içindeki payı yüzde 39,16'dır.

ASGARİ ÜCRET 2021	
	TL
SİGORTA PRİMİ İŞÇİ PAYI	500,85
İŞSİZLİK SİGORTASI İŞÇİ PAYI	35,78
GELİR VERGİSİ	456,13
DAMGA VERGİSİ	27,15
KESİNTİLER TOPLAMI	1.019,91
AGİ HARIÇ NET	2.557,59
AGİ DAHİL NET	2.825,90
ASGARİ GEÇİM İNDİRİMİ	268,31
BRÜT ÜCRET	3.577,50
SGK İŞVEREN PAYI	554,51
İŞVEREN İŞSİZLİK SİGORTA FONU	71,55
İŞVERENE MALİYETİ	4.203,56

Asgari ücret üstünden alınan vergiler, daha yüksek vergi dilimine takıldığı için yıl sonuna doğru yükseliyor. Bu yüzde oranı da artıyor.

1. Asgari geçim indirimi yapılıyor ve buda işçiye işveren tarafından ödeniyor. Türkiye şartlarında asgari ücretten yalnızca sosyal ve işsizlik kesintileri yapılmalı ve kalan ücret tamamıyla vergi dışı tutulmalıdır. İstihdam üzerinde yüksek vergi yükü, kayıt dışı istihdamın artmasına neden oluyor. Çünkü ortalama yüzde 40'lar dolayında olan istihdam yükünü bazı işverenler riske değer görüyor. Bazıları da işçi ile bölüşüyor.

Eğer bu yük AB ortalaması olan yüzde 28'e indirilirse, işveren risk almaya değmez görecektir ve kayıt dışı istihdam da azalacaktır. Devlet daha çok kişiden kesinti yaparak, düşürülen istihdam üzerindeki gelirlerini telafi etmiş olacaktır.

2. Türkiye fiili işsiz sayısı 8,5 milyona yükseldi. 2021'de eğer işçi çıkarmak serbest hale gelirse işsiz sayısı 10 milyonu geçer. Çünkü pandemi nedeniyle kapanan işyerleri var. Ayrıca pandemiye ilave olarak iki neden daha var... Birisi... ekonomide son iki yıldır istikrarın bozulması... İkincisi... 5 milyon Suriyelinin kaçak çalışması ve halkın işini elinden almasıdır.

Beş milyon yabancıyı beslemek zorunda olan hiçbir ülkenin ekonomik kalkınma şansı yoktur. **Devlet vatandaşından esirgediği desteği Suriyelilere veriyor...** Söz gelimi İçişleri Bakanlığı Göç idaresi Başkanlığı Genel Müdürlüğü, Tarım ve Orman Bakanlığı, Suriyelilere yönelik mesleki eğitim programı düzenledi.

3. Bakan, asgari ücret artışında enflasyonu üstünde artış yaptığını açıkladı. Gerçekte TÜİK'in açıkladığı TÜFE oranı işçiye uymuyor. İşçinin enflasyonu, yada mutfak enflasyonu dediğimiz enflasyon daha yüksektir. Bunun nedeni TÜİK'in ayrı bir geçinme endeksi hazırlamıyor olmasından ileri geliyor.

Kasım ayında, yıllık TÜFE 14.03 oldu. Yıllık Gıda enflasyonu ise yüzde 21,08 oldu. TÜİK'in harcama sepeti içinde gıdanın payı yüzde 22,77'dir. Bu durumda gıdanın yıllık enflasyona katkısı 4,80 puandır. Oysaki gerçek hayatta işçiler aldıkları ücretin en az yüzde 45'ini gıda için ayırmak zorundadır. Bu oranı esas alırsak, gıdanın enflasyon içindeki payı yüzde 8,43'e yükselir. Arada 3,63 puan fark var. Bu farkın yarısı TÜFE'ye yansıyor. Yarısı gıdanın harcama sepeti içindeki payı düşük gösterildiği için yansımıyor. Demek ki eğer geçinme endeksi hazırlansaydı yalnızca gıdadan dolayı, enflasyon 15,83'e çıkmış olacaktı.

4. Dünya da ücretler dolar veya Euro ile karşılaştırılıyor. Yeni asgari ücret 380 dolardır. Uluslararası sermayenin ucuz emek diye gittiği Çin'de bile ücret seviyesi 400 doları geçti.

Avrupa'da brüt asgari ücret 2020 yılında, piyasa ekonomisine 30 yıl önce geçmiş Macaristan'da 487, Romanya'da 466 euro, üç- beş yıl önce dış borçlarında temerrüt'e

düşen komşumuz Yunanistan'da 758 Euro'dur. Bizde 2021 için brüt ücret 394 Euro'ya çıkarıldı.

5. Asgari ücretin beklentilerin altında çıkmasının nedeni, asgari ücret masasındaki tarafların yanlış olması ve işçinin hakkını aramıyor olmasıdır.

Asgari ücret açıklanırken, hükümetle, işveren sendikaları aynı paralelde konuştu. Çünkü hükümette aynı zamanda işverendir. Türk-İş temsilcisi muhalefet şerhi koyduğunu açıkladı. Ama kim bakar... Gerçekte hükümetten tek kişi, ilgili bakanın hakem olarak bulunması gerekiyor.

İşçide hakkına sahip çıkmıyor. Çünkü 100 işçiden 13,3'ü sendikalıdır. Hükümetler ve işverenler güçlü sendika istemiyor. İşçinin bilinç sahibi olması, sendikalı olması ve tek bir konfederasyon olarak örgütlenmesi gerekiyor.

İbrahim Kahveci

Davutoğlu'nun iki büyük günahı

Bizzat kendi ağzından duydum. Aslında kendisi çok daha önemli konular sıralıyordu ama bence bu konu daha önemliydi.

“İsterseniz Mehmet Müezzinoğlu'na sorun. Benim dönemimde gelen Hazine garantili Müteahhit işletmeciliğine dayalı Şehir Hastaneleri konusunda hiç imza atmadım. Hiçbirini ekonomik bulmamış ve ardında çok soru işareti görmüştüm. **Ben Hazine garantili şehir hastanelerini yaptırmadım**” dedi.

İkinci konuda ise Aykut Erdoğan TBMM'de çok iç yakıcı bir konuşma yaptı. “Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi” üzerine konuştu. Bu kanun OECD isteği üzerine geçiyor Meclisten.

Ama kamuoyunda bu yasanın içine derneklere bile kayyum atama yetkisinin eklenmesi çok konuşuldu.

Aykut Erdoğan OECD'nin Türkiye'yi kara listeye almakla tehdit ettiğini ve iki önemli madde ileri sürdüğünü söylüyor. Ve kara listeye girmemek için 7. Maddenin Meclise getirildiğini açıklıyor.

Oysa ikinci öneri maddesi olan 12. Madde görmezden geliniyor.

Nedir bu öneri maddesi? Erdoğan'ın konuşmasından anlamaya çalışalım:

“Bir memleket nasıl yıkılır? Bir memleket savaşta yıkılır mı? Savaşta direnirsiniz, kurtuluş savaşında olduğu gibi yeniden ayağa kalkarsınız. İşgalle de yıkılmazsınız. örgütlenirsiniz direnirsiniz ve yıkılmazsınız. Memleket felaketle de yıkılmaz. Bir memleket çürüme ile, yozlaşma ile yıkılır” diyor. Ve ekliyor **“eğer inancınız bozulursa, kültürünüz yozlaşırsa, ahlakınız azalırsa bir memleket o zaman yıkılır.”**

OECD'nin 12. önergesi, yani kamu adına kudret kullananların takip edilmesi maddesi. Yani VIP listesi bile yeterli diyor Erdoğan. Yani kamu adına yetki kullanan siyasi, idari bürokratik herkesin varlığının takibi maddesi.

Şimdi size aşağıda bir haberden iki paragraflar aktaracağım:

Başbakan Ahmet Davutoğlu, yeni bir paket açıkladı. Paketin adı **“Yolsuzluk ve Şeffaflık Paketi”** idi. Davutoğlu, 17 Aralık operasyonun üstünden 1 yıldan çok az bir süre geçtikten sonra açıkladığı paketin gerekçesini **“Toplumun, milletimizin bize verdiği emanet konusunda kimsenin şeffaflığı etkileyecek bir durum içerisine girmesine izin vermeyeceğiz. Siyaset kurumu hesap verebilme makamında doğrudur”** diye açıklamıştı. Pakette, her kamu çalışanı ve siyasinin 2 yılda bir mal bildiriminde bulunması, imar yasasında değişiklik, kamudan ayrılan memurların kuracakları şirketlerin kamuyla çalışmasının yasaklanması gibi maddeler yer alıyordu.

Davutoğlu’nun paketi açıklamasının üstünden sadece bir gün geçtikten sonra, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan AKP Grup Yönetim Kurulu üyelerini Beştepe’de ağırladı. Erdoğan’ın gündeminde Davutoğlu’nun açıkladığı paket vardı. Sert ifadelerle paketi eleştirdi. Böyle önemli konularda kendisine danışılmasını istedi. Erdoğan **“Bu tip düzenlemelerin zamanlaması ve içeriği çok önemli. Seçim öncesinde doğru gelmiyor. Bu konularda ekonomiyi dikkate alarak karar verilmeli. Sert kararlar alırsanız, ekonomiyi olumsuz etkiler”** dedi. Asıl kaygısını en sonunda söyledi: **“Böyle giderse görev alacak il ve ilçe başkanı bulamazsınız.”**

Aslında yukarıda Meclis konuşmasında Aykut Erdoğan’ın dile getirdiği konu tam da buydu.

TBMM’ye sunulan “Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifi” girişinde şu yazıyor: “Suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerinin aklanması ve terörizmin finansmanı suçları ile imha silahlarının yayılmasının finansmanına karşı uluslararası düzeyde mücadele standartlarının tespit edilerek idari ve adli tüm araçların ülkelerce etkin bir şekilde uygulanmasını temin etmek için oluşturulan en önemli uluslararası organlardan biri, Ülkemizin de üyesi olduğu Mali Eylem Görev Gücü (FATF)’dür.”

OECD’nin iki önergesinden 7. madde Meclise geliyor ve içine dernekleri dahi kapsayacak madde ekleniyor ama 12. madde (önerge) Meclise sunulmuyor.

Bu madde o kadar önemli ki, ülkede kamu kudreti ile servet edinmenin önüne set çekiliyor. İşte o zaman da “partilerde görev yapacak il ilçe başkanı bulunabilir mi?” sorusu yeniden akıllara geliyor.

Şu an Gelecek Partisi Genel Başkanı olan Ahmet Davutoğlu bu konuda birçok açıklamalarda bulunmuştu. AB ile Haziran 2016'da vizesiz dolaşım anlaşmasında 72 maddenin 69'u bitmiş ve sadece 3 madde kalmıştı.

O üç madde yasalaşsaydı şimdi TC Vatandaşları Avrupa'ya elini kolunu sallaya sallaya gidip geleceklerdi.

Neydi 3 madde?

1- Geri kabul anlaşması: Şu anda zaten uygulanıyor.

2-Kolluk gözetim yasası: Tamamlayıcı madde.

3- Siyasi etik yasası:

İşte bu 3. madde Türkiye'de gidişatı terse çevirdi. Siyasi Etik Yasası için, "Siyasi hayatımın en önemli projesiydi" nitelendirmesinde bulunan Davutoğlu, Erdoğan o dönemde "İlçe Başkanı bile bulamazsınız" diyerek yasaya karşı çıktığını belirtti.

Bu ülke nerede tılandı, şimdi anladınız mı?

Dava mı yoksa para mı? Siyasetin finansmanı meğerse Milletin finansmanından ne kadar daha önemliymiş.

29 Aralık 2020, Salı

BAŞYAZI MEHMET BARLAS

Ermenistan da Yunanistan da sanki savaş çıkarmaya hevesliler

Bazı siyasetçilerin hesapsızlıkları yüzünden toplumların üzerinde gereksiz yere savaş rüzgârları esiyor. Bunlara çok yakın bir örnek Ermenistan'ın Paşinyan'ı değil mi? Haksız ve hukuksuz şekilde el koydukları Azerbaycan'ın Dağlık Karabağ yetmezmiş gibi bir de Azerbaycan kentlerindeki sivilleri füzelerle katlettiler. Sonuç Ermenistan için feci bir yenilgi ve buna bağlı olarak siyasi bir kriz şeklinde geldi. Şimdi de korsanlık etmeye hevesli görünüyorlar.

12 mil merakı

Bir diğer savaş körükleyicisi ülke de bugünkü Yunanistan... Yakın geçmişlerindeki krizler yetmezmiş gibi, şimdi de karasularını 6 milden 12 mile çıkarma eylemindeler. Bu konuda söz konusu olan İyonya Denizi'dir deniliyor. Ama Ege'deki karasularının da 12 mile çıkarılmasının sanki eli kulağında gibi... Eğer bu olursa Türkiye'nin ne yapacağını Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay, "**Bunu kabul etmemizi mi bekliyorsunuz? Bu savaş sebebi olmayacak da ne olacak**" şeklinde yorumlamıştı. Oktay'ın bu konuda söylediklerini hatırlayalım:

Savaş sebebidir

"- 12 mile çıkardık, çıkarmadık' olayı var ya. Bizim de 'Hadi çıkarın nasıl çıkarıyorsunuz? 12 mile çıkardığınızda... Meclis'imizin çıkardığı bir yetki var, savaş sebebidir. Bugün de arkasında durduğumuz ve hâlâ geçerli olduğu bir yapıdır. 12 mile çıkması ne demek? Açık denizler var, yani karasularının dışında kalan, şu anda 6 mil karasuları Yunanistan için. Türkiye tarafında 3 mil ama genelde deniz hukukuna baktığınız zaman dikey ortay diye bir şey vardır. Bunun doğusunda kalan, batısında kalan adalar diye. Öyle bir yapı var ki, hayır bu bana yetmez."

Mustafa Kandıralı'yı kaybettik...

Eski güzel günlere renk katan bir isim daha yaşamını yitirdi. Klarnet virtüözü Mustafa Kandıralı, Okan Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi'nde 90 yaşında vefat etmiş. Kandıralı yıllarca hepimize müzik ile ritmin birlikteliğini hissettirdi... Bayram sabahları onu dinlemeye alışmıştık. Ayrıca sahnelerde en ünlü sanatçılara Zeki Müren'lere, Safiye Ayla'lara, Müzeyyen Senar'lara eşlik ederdi. Ben onu 1974'te Turan Güneş'le birlikte TRT ekranlarına çıkarmıştım. O programı izlerken doya doya gülmüştük. Klarnet şimdi günümüzde özellikle Serkan Çağrı tarafından seslendiriliyor. Ama Kandıralı'dan önce de besteci virtüöz Şükrü Tunar bu sazı bize sevdirmişti. Mustafa Kandıralı'ya rahmet diliyorum.